

Vlaams
Parlement

ingediend op **1747** (2018-2019) – Nr. 10
12 februari 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Gemengde Overlegcommissie Vlaams Parlement –
Raad van de Franse Gemeenschapscommissie
uitgebracht door Kris Van Dijck

over het belangenconflict

over het voorstel van decreet

van Kathleen Helsen, Kris Van Dijck en Jo De Ro

houdende wijziging
van het decreet basisonderwijs
van 25 februari 1997
en de Codex Secundair Onderwijs,
wat het inschrijvingsrecht betreft

*Samenstelling van de Gemengde overlegcommissie Vlaams Parlement –
Raad van de Franse Gemeenschapscommissie:*

Voorzitter: Jan Peumans.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Jan Peumans, Kris Van Dijck;
Jan Durnez, Joris Poschet;
Franc Bogovic, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Steve Vandenberghe;
Elisabeth Meuleman, Elke Van den Brandt;
Chris Janssens.

Documenten in het dossier:

- 1747** (2018-2019) –
- Nr. 1: Voorstel van decreet
  - Nr. 2: Advies van de Vlaamse Onderwijsraad
  - Nr. 3: Advies van de Raad van State
  - Nr. 4: Verslag van de hoorzittingen
  - Nr. 5 en 6: Amendementen
  - Nr. 7: In eerste lezing door de commissie aangenomen artikelen
  - Nr. 8: Tekst aangenomen door de commissie
  - Nr. 9: Verslag

INHOUD

I. Overleg 16 januari 2019.....	4
II. Overleg 23 januari 2019.....	19
III. Overleg 6 februari 2019	29
Gebruikte afkortingen	32
Bijlagen: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	
– Bijlage 1: Tekst van het belangenconflict	
– Bijlage 2: Juridisch advies	

Op 16 en 23 januari en 6 februari 2019 vonden overlegvergaderingen plaats tussen een delegatie van het Vlaams Parlement en een delegatie van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie in het kader van een motie betreffende een belangenconflict van de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie met betrekking tot het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs, wat het inschrijvingsrecht betreft (artikel 32, §1bis, gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

I. Overleg 16 januari 2019

Jan Peumans opent de vergadering en leest de samenstelling van de delegaties voor. De delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie bestaat uit: Julie de Grootte (voorzitter), Caroline Désir (PS), Viviane Teitelbaum (MR), Caroline Persoons (DéFI), Barbara Trachte (Ecolo) en Hamza Fassi Fihri (CdH) (verontschuldigd).

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) verklaart met een eerder bezwaard gemoed in het Vlaams Parlement binnengestapt te zijn. Immers, er wordt hier vandaag gedebatteerd over de procedure van een lopend belangenconflict, en het woord 'conflict' kan iemand maar moeilijk gelukkig stemmen. Bovendien is het hoogst uitzonderlijk dat zo'n voor alle Brusselaars belangrijk onderwerp – met name het inschrijvingsrecht in het onderwijs – op de agenda staat.

Wat de procedure betreft, wijst de spreker er eerst op dat met het voorzitterschap van het Vlaams Parlement werd afgesproken dat slechts één verslag wordt opgesteld, met daarin de tussenkomsten van alle leden van beide delegaties. Elk van beide parlementen zal in dat verslag de tussenkomsten van zijn respectievelijke leden door zijn diensten laten opnemen.

Julie de Grootte herinnert er vervolgens aan dat de motie inzake het belangenconflict werd ingediend door Caroline Désir (PS), Gaëtan Van Goidsenhoven (MR), Michel Colson (DéFI), Hamza Fassi-Fihri (cdH) en Alain Maron (Ecolo).

Het kwam het voorzitterschap van het parlement toe zich uit te spreken over de ontvankelijkheid van deze motie. Daartoe moest beslist worden of de belangen van de Franse Gemeenschapscommissie ernstig geschaad werden door de betwiste bepalingen, waarbij men niet mag vergeten dat de Franse Gemeenschapscommissie gerechtigd is om onderwijs te organiseren.

Het besluit werd genomen op grond van het advies van de Raad van State met betrekking tot het voorstel van decreet dat de grondslag vormde voor het belangenconflict. De Raad van State uitte zijn bezorgdheid over de proportionaliteit, de billijkheid en het gebrek aan federale loyaliteit.

Tegelijkertijd moet, hiermee in samenhang, ook rekening worden gehouden met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.

De aangehaalde problemen slaan vooral op de volgende punten:

- het optrekken van 55 naar 65 percent, in bepaalde gevallen zelfs tot 80 percent;
- de definitie die haar weg zou vinden in het concept 'voorrang aan de Vlamingen';
- het optrekken door Selor van het taalbeheersingsniveau van B1 naar B2, waardoor de facto een reeks leerlingen zou worden uitgesloten;
- de vereiste om negen jaar in het Nederlandstalig basisonderwijs gevolgd te hebben vooraleer men zich kan inschrijven in het secundair onderwijs.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) is tevreden dat de delegaties vandaag van gedachten kunnen wisselen over het onderwijs in Brussel en drukt de hoop uit dat het overleg tot een oplossing zal leiden of – sowieso – een eind zal

maken aan een dovemansgesprek. De opschorting van de wetgevende procedure biedt daartoe de mogelijkheid aan de beide aanwezige delegaties en het zou bijzonder jammer zijn indien deze kans niet ten volle zou worden aangegrepen.

Het grote belang voor alle Brusselaars van een toereikende opvangcapaciteit in een kwaliteitsvol onderwijs in Brussel moet steeds door de beide gemeenschappen voor ogen worden gehouden, in een geest van solidariteit en overleg.

De volksvertegenwoordiger wijst er verder op dat het in gang zetten van de procedure van het belangenconflict als bijzonder negatief en bestraffend kan worden aanvoeld door een assemblee die haar project hierdoor opgeschort ziet. Het gaat hier om een belangrijk onderwerp. Ook de hervorming die het Vlaams Parlement wenst door te voeren is niet zonder belang, want ze heeft een grondige weerslag op het hele inschrijvingsmechanisme in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

De volksvertegenwoordiger herinnert eraan dat zich aan Franstalige kant een soortgelijke situatie heeft voorgedaan, die resulteerde in een ingewikkelde en lang aanslepende hervorming. Er is nergens een verlangen of een intentie om het inschrijvingssysteem van de Vlaamse Gemeenschap te blokkeren. Het belangenconflict slaat op twee bepalingen uit het voorstel van decreet dat het inschrijvingssysteem in de Vlaamse Gemeenschap regelt. Die bepalingen hebben meer concreet betrekking op de voorrangsregels in de Vlaamse scholen in Brussel.

Ten eerste wordt gewezen op het feit dat door het Vlaamse decreet van 8 juni 2012 in de Brusselse scholen een inschrijvingsvoorrang ten belope van 55 percent werd ingevoerd voor die leerlingen waarvan minstens één van beide ouders het Nederlands in voldoende mate machtig is. In voorliggend voorstel van decreet, dat het voorwerp uitmaakt van het belangenconflict, wordt die voorrangsregel echter opgetrokken tot 65 percent. Het betreft meer bepaald de artikelen V.19 en VI.19 met betrekking tot, respectievelijk, scholen in het basisonderwijs en scholen in het secundair onderwijs.

Ten tweede wordt, voor de scholen in het secundair onderwijs, in een bijkomende voorrang voorzien ten belope van 15 percent voor die leerlingen die vooraf minstens negen jaar in Brussel Nederlandstalig basisonderwijs volgden, waardoor de voorrang uiteindelijk op 80 percent komt te liggen. Dit laatste wordt gestipuleerd in artikel VI.20 van het voorstel van decreet dat werd aangenomen door de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement.

De volksvertegenwoordiger verwijst verder naar de hevige, ja zelfs venijnige reacties die zij in de pers kon lezen, en dit vanuit een onbegrip van bepaalde Vlaamse volksvertegenwoordigers die er dus verkeerdelijk van uitgingen dat de motie van de Franse Gemeenschapscommissie betrekking heeft op het voorstel van decreet in zijn geheel, en niet enkel op de twee hierboven toegelichte bepalingen.

Wat de vorm betreft, dient benadrukt te worden dat de COCOF de wet heeft nageleefd. Wat de grond betreft, was de communicatie van de Franse Gemeenschapscommissie met betrekking tot de nagestreefde doelstellingen duidelijk.

De motie betreffende een belangenconflict werd door de Raad van de Franse Gemeenschapscommissie aangenomen op een ogenblik waarop het voor het Vlaams Parlement nog perfect mogelijk was de twee aangevochten bepalingen te schrappen.

Was dit gebeurd, dan had er geen belangenconflict ingeroepen moeten worden. Trouwens, die mogelijkheid bestaat nog steeds. Daartoe volstaat het een nieuwe tekst in te dienen, maar dan zonder de aangevochten artikelen. Deze techniek

werd reeds eerder toegepast, precies met de bedoeling een wettekst niet in zijn geheel te moeten blokkeren. Hoe dan ook, door het aannemen op 20 december 2018, bij hoogdringendheid, van een voorstel van decreet inzake de termijnen van de aanmeldingsprocedure dat op 11 januari 2019 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, kon voor het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap toch van start worden gegaan met de inschrijvingen volgens het oude systeem. Aldus kon een continuïteit worden verzekerd voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2019-2020.

De volksvertegenwoordiger wenst vervolgens terug te keren naar de grond van de discussie door het opwerpen en toelichten van enkele elementen ter staving van de gegrondheid van het in gang zetten van het belangenconflict.

Vooreerst is er de Raad van State die erop wijst dat de voorgestelde regels met betrekking tot de inschrijvingen uitgaan van het recht voor elke leerling zich in te schrijven in een gefinancierde en gesubsidieerde school naar keuze, hetgeen betekent dat het voorstel in principe verenigbaar is met artikel 24 van de Grondwet en met de internationale juridische bepalingen.

Maar wat de voorrangregels betreft voor de inschrijvingen in in Brussel gelegen scholen van de Vlaamse Gemeenschap, wijst de Raad van State er evenwel op dat nergens wordt aangetoond dat het optrekken van het percentage tot 65 percent ingegeven wordt door een reële nood. Evenmin, aldus nog de Raad van State in zijn advies, wordt de gegrondheid aangetoond van het invoeren van een nieuwe voorrangscategorie in het secundair onderwijs, met name voor die leerlingen die vooraf minstens negen jaar in Brussel Nederlandstalig basisonderwijs volgden.

Het probleem is niet zozeer het gebrek aan plaatsen in Brussel voor de kinderen van Nederlandstalige ouders, dan wel het tekort aan voorrangplaatsen in bepaalde scholen die de voorkeur wegdragen van heel wat ouders, en dit in verhouding tot het aantal beschikbare plaatsen en waarvoor men een toereikend niveau van beheersing van het Nederlands moet garanderen, noodzakelijk voor het behoud van de reputatie van de school. Dit probleem bestaat trouwens ook aan Franstalige kant.

Deze bekommernis is uiteraard legitiem voor de ouders in kwestie, maar roept ook de vraag op naar het niveau van de onderwijstaal, en eventueel de kwaliteit ervan in de andere instellingen van de Vlaamse Gemeenschap, dus niet enkel die van de Franse Gemeenschap. Er geldt dus, op zijn minst gedeeltelijk, voor de beide gemeenschappen eenzelfde uitdaging, ook al is dit in het onderwijs van de Franse Gemeenschap minder uitgesproken.

Het antwoord van de indieners van het voorstel van decreet, hierin gevolgd door de meerderheid van het Vlaams Parlement, is niet alleen discriminerend, maar komt over als buiten proportie en moeilijk te rechtvaardigen.

Door de voorrangregels in de Brusselse Nederlandstalige scholen zou de Vlaamse Gemeenschap zich al te uitdrukkelijk onttrekken aan de opvang van kinderen die Frans noch Nederlands spreken, met als gevolg dat deze opvang, helemaal buiten verhouding, op de schouders van het Franstalig onderwijs zou komen te liggen.

Er hoeft wellicht niet aan herinnerd te worden dat de schoolbevolking tussen 2015 en 2025 met 38.000 eenheden zal stijgen, uitgaande van de meest recente prognoses van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse. Voor het basisonderwijs heeft men het over een verwachte stijging met 18.500 eenheden, voor het secundair een stijging met 19.500 eenheden.

In Brussel werd een dienst opgericht met als opdracht de monitoring van de behoeften op het vlak van het creëren van plaatsen in het onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft bovendien tal van financieringsprogramma's uitgewerkt ter ondersteuning van het creëren van plaatsen in het Brusselse onderwijs, met als belangrijkste instrument de terbeschikkingstelling van middelen aan de gemeenten via het Brussels Hoofdstedelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT). In de onderwijsbegroting 2017 van de Brusselse gemeenten werd aldus bijna 130 miljoen euro ingeschreven.

Het betreft hier een pragmatisch, krachtig en uit eigen wil genomen initiatief van een gewest dat de gemeenschappen ter hulp komt. En zeggen dat nog niet zo heel lang geleden tegen dergelijke initiatieven beroep zou aangetekend zijn bij het Grondwettelijk Hof. Die tijd lijkt gelukkig achter ons te liggen, en dat is een goede zaak voor alle Brusselaars.

Zo wordt tussen 2015 en 2025 in 25.060 plaatsen in het basisonderwijs voorzien. In het secundair onderwijs wordt over dezelfde periode in 19.170 plaatsen voorzien. Deze bijkomende inspanning maakt het mogelijk het hoofd te bieden aan de stijgende vraag. Zes maanden geleden had men 12.000 plaatsen voor ogen voor het secundair onderwijs. Men mag dus gerust zeggen dat er een permanente aandacht en een blijvende verantwoordelijkheidszin aanwezig zijn om alle mogelijke inspanningen te leveren om te proberen aan alle onderwijsbehoeften in Brussel te beantwoorden, waarbij steeds een perfecte samenwerking wordt nagestreefd tussen de Franstaligen en de Nederlandstaligen van de Brusselse Regering.

De Raad van State benadrukt dat de indieners van het voorstel van decreet moeten kunnen aantonen dat de nieuwe voorrangsregeling, die samen met de reeds voorheen bestaande regeling gelezen moet worden, er niet toe zou mogen leiden dat het aantal leerlingen waaraan die voorrang wordt verleend, zodanig hoog wordt gelegd dat de scholen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap er niet langer toe gehouden zouden zijn een billijk deel op te vangen van de kinderen die niet het Nederlands of het Frans als thuistaal hebben.

In dit verband verwijst de Raad van State naar de verantwoording die het Grondwettelijk Hof in 2012 heeft gehanteerd toen de voorrangsregel van 55 percent door de Franse Gemeenschap werd aangevochten. Het Grondwettelijk Hof had ingestemd met de verenigbaarheid van deze vroegere regeling met de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet, weliswaar op voorwaarde dat het lokaal overlegplatform de 55 percent niet overschrijdt, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden en op grond van objectieve en gemotiveerde gegevens die de noodzaak van die overschrijding duidelijk maken.

Voor de Raad van State geldt de verantwoording die gold voor het LOP ook voor de decreetgever. De Raad van State, die vaststelt dat nergens in de toelichtingen wordt uitgelegd dat die leerlingen in voldoende mate opgevangen zullen kunnen worden in scholen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap, is van oordeel dat het beginsel van federale loyaliteit in dat geval miskend wordt.

Vervolgens herinnert de volksvertegenwoordiger aan artikel 143 van de Grondwet, dat luidt als volgt: "Met het oog op het vermijden van de belangenconflicten nemen de federale staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyaliteit in acht."

Op grond van die elementen kan men maar moeilijk beweren dat het inroepen van de procedure van het belangenconflict door de Franse Gemeenschapscommissie in dit dossier ongerechtvaardigd is. De volksvertegenwoordiger wenst er ook nog op

te wijzen dat de achtergestelde kinderen (uit de GOK-categorie) met een Nederlandstalige ouder in een nog ander quotum terecht komen en niet worden meegeteld in het oude quotum van 55 procent, ondertussen 65 procent geworden. Een en ander leidt ertoe dat de voorrang voor kinderen van Nederlandstalige ouders nog verder verhoogd wordt.

De volksvertegenwoordiger verklaart, net zoals de Raad van State, benieuwd te zijn naar de drijfveer van de Vlaamse Gemeenschap om over te stappen van de precieze en objectieve verhoging van het percentage van 55 procent naar een meer veralgemeende verhoging tot 65 procent, hoewel dit in scholen van de Vlaamse Gemeenschap verre van bereikt wordt. Zij stelt dat dit quotum door slechts een heel kleine minderheid van die scholen bereikt wordt.

Verder wenst de spreker niet vooruit te lopen op de bespreking van het financiële plaatje van het creëren van plaatsen in het onderwijs.

Het totale aantal tegen 2025 geprogrammeerde plaatsen in het basisonderwijs ligt op 44.230 eenheden, waarvan 35.142 voor de Franse Gemeenschap en 9088 voor de Vlaamse Gemeenschap.

De Franse Gemeenschapscommissie draagt eveneens haar steentje bij aan deze collectieve inspanning. Dat mag blijken uit het feit dat zij in deze legislatuur 1500 plaatsen gecreëerd heeft in het bijzonder en in het secundair onderwijs.

De verdeelsleutels hoeven hier niet aangekaart te worden, stelt de spreker.

Of het nu gaat om de Franse Gemeenschap, om het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of om de Franse Gemeenschapscommissie, feit is dat alle inspanningen gebundeld zijn om de opvangcapaciteit van de Brusselse scholen te verhogen en om de kwaliteit van het Franstalig onderwijs verder te verbeteren.

Zij verwijst in dit verband ook naar het 'Pacte d'excellence', het Uitmuntendheidscontract, dat een belangrijke hefboom vormt om de kwaliteit van het onderwijs te verhogen, naast alle andere gebundelde acties op elk beleidsniveau om voor de volgende jaren een toereikend aantal plaatsen te creëren en om het hoofd te kunnen bieden aan de demografische groei in de hoofdstad.

Er kan hier geen sprake zijn van het gijzelen van het Vlaamse inschrijvingssysteem in zijn geheel. Integendeel, er is hier enkel sprake van een waakzaamheid van alle Franstalige politieke partijen met het oog op het afdwingen van een overleg wanneer blijkt dat bepaalde maatregelen de federale loyaliteit in het gedrang dreigen te brengen en afbreuk dreigen te doen aan de gelijke toegangskansen voor de Brusselaars tot het onderwijs, te meer indien blijkt dat die maatregelen buiten verhouding tot het nagestreefde doel lijken te staan.

Barbara Trachte (Franse Gemeenschapscommissie) wenst even dieper in te gaan op twee bijkomende elementen.

Wat de strekking van het belangenconflict betreft, wenst zij eraan te herinneren dat de Ecolofractie perfect de bekommernis begrijpt, zowel uit hoofde van de Vlaamse decreetgever als uit hoofde van de ouders van kinderen die onderwijs volgen in Nederlandstalige scholen in Brussel, om een goed niveau Nederlands in de Brusselse Nederlandstalige scholen te kunnen aanbieden. Deze bekommernis is volgens haar helemaal legitiem. Het probleem lijkt haar eerder te liggen in het middel dat gehanteerd wordt om dit doel te bereiken, waarbij ze verwijst naar de proportionaliteit.

Reeds enkele jaren geleden heeft het Grondwettelijk Hof zijn bezorgdheid geuit over de verhoging van een quotum dat toen werd vastgelegd. Daaruit kan worden afgeleid dat dit belangenconflict op zich verantwoord is. Bedoeling ervan is echter niet de Vlaamse Gemeenschap te boycotten in haar uitwerking van een reglementering van het systeem voor het inschrijven van leerlingen in Nederlandstalige scholen, waaronder dus ook Brusselse scholen. Het belangenconflict slaat op de voorrangsregeling, en niet op zaken die helaas hier en daar in de pers verschenen zijn.

Het is dus absoluut niet de bedoeling om met dit belangenconflict de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om het stelsel van de inschrijvingen in zijn geheel te reglementeren, in vraag te stellen, beklemtoont de spreker.

Zoals zij reeds bij andere gelegenheden in andere assemblees heeft toegelicht, voegt de spreker hier nog aan toe dat het bijzonder betreuenswaardig is dat de beleidslijnen die betrekking hebben op de toekomst van de Brusselse kinderen en scholieren, door de diverse wetgevers eenzijdig worden uitgestippeld, zonder voorafgaand overleg. Het spijtige gevolg hiervan is dat we hier vandaag geconfronteerd worden met de noodzaak ofwel een belangenconflict in gang te zetten, ofwel beroep aan te tekenen bij het Grondwettelijk Hof.

De Ecolofractie is vragende partij om overlegplatformen op te richten. We zijn immers met zijn allen verantwoordelijk voor de verdere ontplooiing van alle Brusselse leerlingen.

De volksvertegenwoordiger sluit haar uiteenzetting af met het uitdrukken van de hoop dat de onderwijscommissies van beide parlementen elkaar vaker zouden uitnodigen.

Caroline Persoons (Franse Gemeenschapscommissie) sluit zich aan bij de tussenkomsten van mevrouw Désir en mevrouw Trachte.

Zij wijst erop dat we dit jaar de dertigste verjaardag vieren van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind dat op 20 november 1989 werd gesloten. In dat verdrag wordt het recht op onderwijs gewaarborgd. Elk kind, ongeacht de hoedanigheid van de ouders, heeft volgens dat verdrag recht op een door de staat verstrekt onderwijs.

Dit recht op onderwijs is essentieel om aan elk kind een hopelijk positieve toekomst te garanderen. Het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989 garandeert dit recht op onderwijs, en dit zonder discriminatie, met name wat de taal betreft.

Brussel is een hoofdstad met heel wat internationale instellingen en bijgevolg met heel wat ambtenaren met een vreemde nationaliteit. We moeten dus bijzonder aandachtig zijn voor dit beginsel van niet-discriminatie.

De aangevochten tekst is echter wel discriminerend vermits er in gestipuleerd wordt dat de toegang tot het onderwijs enkel wordt toegestaan indien men het Nederlands goed beheerst.

De volksvertegenwoordiger herinnert er ook aan dat voor de beide gemeenschappen aanzienlijke financiële middelen werden vrijgemaakt door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om hen in staat te stellen het aantal plaatsen in de Brusselse scholen op te drijven en om het onderwijs voor alle Brusselse jongens en meisjes toegankelijk te maken.

Het is immers van het allergrootste belang dat kinderen die noch Frans, noch Nederlands, noch Engels beheersen, van meet af aan toegang kunnen krijgen tot het onderwijs.

Viviane Teitelbaum (Franse Gemeenschapscommissie) sluit zich aan bij de tussenkomsten van de vorige sprekers.

Zij vindt het anno 2019 niet kunnen dat niet alle kinderen gelijk behandeld zouden worden. Zoiets is ontoelaatbaar. Indien een maatregel wordt vastgelegd die buiten verhouding is en daardoor bepaalde categorieën van kinderen schaadt, dan moet die maatregel onmiddellijk als ontoelaatbaar aan de kaak worden gesteld.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) is eveneens van oordeel dat het bijzonder jammer is dat er niet vooraf een overleg heeft plaatsgevonden, nog voor het woord conflict gevallen was. Zij verwijst hierbij naar vele eerdere dossiers die in deze legislatuur op tafel lagen, waarbij ook belangenconflicten werden ingeroepen tegen federale maatregelen.

In het dossier dat hier vandaag op tafel ligt, is het haast vanzelfsprekend dat beide delegaties met cijfers en statistieken inzake schoolbezoek zwaaien. Het is pas door en na het ontstaan van het belangenconflict dat een georganiseerde uitwisseling van die cijfers en statistieken mogelijk gemaakt wordt. Eigenlijk zou het helemaal geen slecht idee zijn indien de beide onderwijscommissies elkaar vaker zouden uitnodigen om in een sfeer van overleg, en niet van conflict, informatie uit te wisselen en zich te vergewissen van de reële situatie op het terrein.

Wat betreft het creëren van plaatsen in Brusselse scholen om het hoofd te kunnen bieden aan de demografische boom in de hoofdstad, is de Franse Gemeenschapscommissie graag bereid om cijfermateriaal te overhandigen ter staving van de inspanningen die geleverd worden en werden door zowel de Franse Gemeenschap als door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Dit cijfermateriaal kan het debat ten goede komen.

Jan Peumans herinnert er evenwel aan dat hij, wat de uitwisseling van informatie betreft, zowel in de vorige als in de huidige legislatuur alle moeite van de wereld heeft gedaan om overleg met de anderstalige parlementen tot stand te brengen. Hij moest echter vaststellen dat het enthousiasme aan de andere zijde bijzonder, maar dan ook bijzonder laag was. Daarom heeft hij zijn inspanningen gestaakt.

Kris Van Dijck wil duidelijk maken wat de intenties van de Vlaamse Gemeenschap zijn en wat ze niet zijn. Om te beginnen, wensen de indieners de regelgeving voor Vlaanderen en Brussel niet te splitsen, omdat het Nederlandstalig onderwijs in het Vlaamse Gewest en Brussel één en ondeelbaar is. Verder zijn zij zich zeer bewust van het belang van het onderwijs in de hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa, verzekert hij. Hij wijst erop dat de Vlaamse Gemeenschap een enorme bijdrage levert aan de kwaliteit daarvan en dus niet overtuigd hoeft te worden van de mensen- en kinderrechten op dat vlak.

De spreker onderstreept dat het voorstel van decreet niemand uitsluit. Wel zijn er bepalingen van voorrang, omdat de indieners in de eerste – maar niet enige – plaats zorg willen dragen voor de Brusselaars die zich bekennen tot de Vlaamse Gemeenschap. Doel is om de mensen die thuis en in hun verdere privéleven Nederlands spreken, met zekerheid te kunnen bedienen.

Tweede belangrijke zaak is het pedagogische oogpunt om kinderen die starten in het Nederlandstalig onderwijs te garanderen dat zij daarin ook hun curriculum kunnen voltooien indien zij dat wensen.

Vervolgens gaat hij in op de vraag welke verantwoordelijkheid de Vlaamse Gemeenschap in Brussel op zich neemt. Welnu, op een goede veertig jaar tijd is haar aandeel in het kleuteronderwijs met 300 percent gestegen en in het lager onderwijs met 200 percent. Het valt verder te verwachten dat de reeds zichtbare groei in het secundair onderwijs nog sterker zal worden. Hij merkt in dat verband op dat Vlaanderen zich voorbereidt om bijkomende capaciteit te creëren. Bij de recentste verkiezingen voor het Brusselse Parlement haalden de Vlaamse lijsten 9,9 percent. Toch zorgt de Vlaamse Gemeenschap voor 30 percent van de investeringen in het lager onderwijs. In het secundair onderwijs is dat 25 percent. Per leerling wordt elk jaar maar liefst 2000 euro extra geïnvesteerd. De vraag of Vlaanderen haar verantwoordelijkheid neemt, mag dus positief beantwoord worden, meent hij.

Dat geldt ook voor de vraag of anderen welkom zijn. De recentste leerlingenpopulatiecijfers tonen dat 37,8 percent van de leerlingen in het Nederlandstalig lager onderwijs thuis geen Nederlands of Frans spreekt, terwijl 34,8 percent enkel Frans spreekt. Slechts 7,7 percent spreekt thuis enkel Nederlands. De rest is taalgemengd.

Willen de indieners die aandelen afbouwen? Neen, want de voorbije jaren heeft de Vlaamse overheid enorm geïnvesteerd in bijkomende capaciteit, in weerwil van de moeilijkheden die men bij sommige gemeentebesturen ondervindt bij de aanvraag van bouwvergunningen voor Nederlandstalige scholen.

Hij roept dan ook op om samen de verantwoordelijkheid te dragen voor de Brusselse kinderen, maar ook om te respecteren dat de Vlaamse Gemeenschap dat voor een grote groep reeds doet, enorm investeert en niemand uitsluit. Het mag echter niet zo zijn dat Nederlandstaligen geen voorrang krijgen noch dat zij die het curriculum in het basisonderwijs doorliepen, geen voorrang krijgen.

Verder is het voor de betrokkenheid van ouders bij de school van belang dat de ouders zich de taal eigen maken waarin hun kinderen onderwezen worden. Wie voor het Nederlandstalige onderwijs kiest, moet ook zelf de nodige inspanningen leveren opdat men zijn kinderen kan opvolgen en begeleiden. In die optiek spreekt het voorstel over de mogelijkheid om via het B2-attest erkend te worden als Nederlandstalig.

Uitsluiting is nooit de intentie geweest van de indieners, onderstreept de spreker nogmaals. De genoemde cijfers bewijzen dat de Vlaamse Gemeenschap veel meer doet dan alleen maar haar politieke aandeel. Hij verzekert dat niemand in het Vlaams Parlement die inspanning wil terugschroeven, integendeel. Vlaanderen laat Brussel nooit los, parafraseert hij tot besluit Lode Craeybeckx.

Van *Jo De Ro* mogen de onderwijscommissies van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap gerust twee keer per jaar vergaderen, zoals ook een recent rapport van Nederlandstalige en Franstalige Brusselaars bepleit.

Hij legt uit dat het voorstel van decreet voortbouwt op initiatieven van het parlement en de regering sinds 2002. Zij gingen allen uit van hetzelfde principe: de verschillen tussen ouders en leerlingen zo veel mogelijk wegwerken. Vlaanderen mag fier zijn op haar regelgeving voor gelijke onderwijskansen en inschrijvingsrecht. Hij bevestigt hoeveel middelen de Vlaamse Gemeenschap investeert in scholen met kinderen uit achtergestelde gezinnen. Tot zijn spijt slaagt men er evenwel niet in om de kloof tussen kinderen uit kansrijke en -arme gezinnen te dichten, evenmin als de Franse Gemeenschap overigens. Die strijd moet aan beide kanten van de taalgrens voortgezet worden, zeker in Brussel, waar een dergelijke gebiedsgrens niet bestaat.

Voor het lid is de bedoeling van het voorliggende voorstel van decreet duidelijk: een einde maken aan het kamperen voor de schoolpoorten in de inschrijvingsperiode. Hij wijst erop dat optimale leer- en ontwikkelingskansen en het vermijden van uitsluiting in het begin van de tekst zijn opgenomen. Niet om cosmetische redenen, maar omdat de indieners er fundamenteel in geloven. Dat de indieners van het belangenconflict zwaaien met kinder- en mensenrechten noemt hij dan ook aanstootgevend. Zijn ervaring leert dat wat Vlaanderen doet met het oog op gelijke toegang, de vergelijking met zeer veel systemen doorstaat, ook dat van de Franse Gemeenschap, waar bijvoorbeeld in het officieel gemeentelijk onderwijs een voorrangregel bestaat voor inwoners van een gemeente. Daar hoeft Vlaanderen geen voorbeeld aan te nemen, oordeelt hij.

De cijfers van collega Van Dijck worden nog sprekender als absolute waarden. In 1979 gingen 4347 kleuters naar het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dat zijn er nu 13.183, van wie het aandeel uit homogeen Nederlandstalige gezinnen zeer klein is. Voor Jo De Ro betekent dit dat de Vlaamse Gemeenschap gegroeid is, veel meer dan het politieke aandeel doet uitschijnen. Dat is het verheugende resultaat van de zeer grote inspanningen door zowel Vlaanderen als de VGC, die in het bijzonder van belang zijn geweest voor scholen in ondergewaardeerde buurten met een arm publiek.

Wat voorligt, bouwt daarop voort, in de vaste overtuiging om uitsluiting te vermijden. Doel is om zo veel mogelijk dubbele inschrijvingen te voorkomen. Elke plaats die niet dubbel wordt ingenomen, is er immers een die vrijkomt. Dat zouden er nog veel meer zijn als beide ministeries van Onderwijs op dat vlak konden samenwerken. Het aandeel van kinderen die thuis Nederlands spreken en horen, wordt ook door pedagogen als belangrijk erkend.

Het optrekken van het percentage van 55 percent tot 65 percent doet iets aan de frustratie van ouders in een homogeen Nederlandstalig gezin of die beantwoorden aan de andere criteria in het voorstel, om niet ingeschreven te raken in een – zeldzame – school waar dat percentage gehaald wordt. Het gaat om tien of hooguit twintig basisscholen in Brussel.

Vervolgens merkt de spreker op dat het belangenconflict ervoor zorgt dat de ouders die de inspanning nog niet hebben gedaan om niveau B2 te halen, niet kunnen profiteren van de nieuwe voorrangregel voor kinderen die negen jaar naar het Nederlandstalig basisonderwijs gingen. De procedure van de Franse Gemeenschapscommissie zorgt er dus voor dat anderstalige ouders volgend jaar in een slechtere situatie zitten dan in het voorstel, omdat de huidige wetgeving van kracht blijft.

Wat de opmerkingen van de Raad van State betreft, wijst de spreker op de ultieme aanpassingen aan het voorstel van decreet en op de mondelinge toelichtingen tijdens de bespreking. Kan het belangenconflict op die basis niet heroverwogen worden? Het is niet met procedures als deze dat de noodzakelijke groei van het Brusselse onderwijsaanbod van beide gemeenschappen gerealiseerd zal worden.

De spreker komt terug op het rapport van perspective.brussels uit juli 2018. Het concludeert dat binnen een territoriale logica de vraag naar planning en inplanting van nieuwe plaatsen in het secundair onderwijs systematisch overleg vereist tussen alle politieke verantwoordelijken: de verschillende parlementen en regeringen, maar ook de lokale besturen. Hij wijst er de Franstalige delegatie op dat die lokale besturen verplicht zijn Nederlandstalig onderwijs in hun gemeente in te richten. Hij hoopt dat de aanwezige leden hun partijgenoten daaraan zullen herinneren. Er zijn er immers die op dat vlak abdiceren en Nederlandstalig onderwijs in Brussel onnodig achten. Hij merkt fijntjes op dat 0 percent nog wat anders is dan een voorrang die toeneemt van 55 naar 65 percent.

Tot slot roept Jo De Ro op tot overleg met de cijfers in de hand, ook die over de inspanningen van de gemeenten. Loven en aanmanen levert volgens hem meer op dan elkaar stokken in de wielen te steken, zeker in het licht van de aanzienlijke vooruitgang die het voorliggende voorstel oplevert ten opzichte van de huidige situatie.

De fractie van *Jan Durnez* acht overleg de evidentie zelf, gebaseerd op feiten en vanuit de gemeenschappelijke zorg om alle leerlingen een plaats te bieden. Hij attendeert en passant op de macrobenadering in het boek Feitenkennis van de Zweed Rosling. De spreker vraagt ook om de opeenvolgende uitspraken van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State zorgvuldig te lezen, met name over de vrijheid van onderwijs en de evenredigheid. Het optrekken van het taalbeheersingsniveau van B1 naar B2 daarentegen is slechts een discussie in de marge, gezien het beperkte effect. Hij wijst er verder op dat de voorbije vijf tot zes jaar het aantal leerlingen in het basisonderwijs steeg met 17 percent in het Nederlandstalig en met 8,6 percent in het Franstalig onderwijs. In het secundair onderwijs gaat het om respectievelijk 8 en 4 percent, waarbij hij in het bijzonder aandacht vraagt voor de leerlingen die thuis Nederlands- noch Franstalig zijn.

Caroline Gennez ziet de parlementen als partners met een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om in voldoende plaatsen op school voor alle kinderen te voorzien. Als maatschappelijke doelstellingen van het voorliggende voorstel van decreet noemt zij de bevordering van de capaciteit en vooral een eerlijk verloop van de schoolkeuze. Kamperen voor schoolpoorten acht haar fractie ongewenst. Een transparant en effectief Inschrijvingsdecreet is dan ook nodig.

Dat er voorrangregels in Brussel bestaan voor Nederlandstalige ouders, is een evidente prioriteit voor de gemeenschap die in dat onderwijs investeert. Anderzijds stelt het lid wel vast dat die regels met de jaren scherper werden: van 25 percent als mogelijkheid in 2002 tot 55 percent als verplichting vandaag. Thans ligt een verhoging tot 65 percent met strengere criteria voor. Het komt er volgens haar op aan om een duidelijk zicht te krijgen op wie wie opvangt, wat niet evident is omdat de gemeenschappen uiteenlopende meetinstrumenten hanteren. Zo werkt Vlaanderen eerder met individuele en de Franse Gemeenschap in Brussel met buurtkenmerken. Het uniform meten van kansengroepen zou een mooie uitkomst van de aan de gang zijnde dialoog zijn, en wellicht veel onbegrip wegnemen.

Belangenconflicten blokkeren daarentegen ook de goede aspecten van nieuwe regelgeving. Toch roept ze haar collega's in het Vlaams Parlement op zich te beraden over de omgang met de uitgestoken hand van de Franstaligen, die vandaag verklaarden dat ze de regelgeving in Vlaanderen niet willen hypothekeren en dat ze de dialoog over de voorrangregels in Brussel willen voortzetten.

Jan Peumans wijst erop dat op zijn initiatief om alle informatie over het probleem samen te brengen, alleen door de Vlaamse kant is gereageerd. Van de Franstaligen ontving hij geen enkel document. Verder verzekert hij dat de tabellen die hij ter beschikking stelde, volledig zijn samengesteld uit objectieve cijfers die het Parlementair Informatiecentrum van het Vlaams Parlement verzamelde uit Franstalige bronnen.

Caroline Gennez blijft erbij dat de verschillende gemeenschappen niet dezelfde meetinstrumenten hanteren, en dat uniforme registratie en gegevensuitwisseling conflicten kan voorkomen.

Jan Peumans antwoordt dat cijfers bezorgen al een goed begin is. Als hij geen initiatief had genomen, lag er vandaag geen enkel cijfer voor.

Ook *Elke Van den Brandt* vindt cijfers nodig en belangrijk, en vermeldt die van het VUB-onderzoekscentrum BRIO. Ze tonen aan dat Brussel een meertalige stad is. De thuistaal van kinderen is absoluut niet beperkt tot Nederlands en Frans. Die complexe puzzel vormt voor de scholen een uitdaging. Zowel Nederlands- als Franstalige scholen moeten ervoor zorgen dat leerlingen twee- en liefst meertalig afstuderen.

Zij verheugt zich over de oproepen tot samenwerking aan beide zijden. Alleen een akkoord over een masterplan voor scholenbouw kan het capaciteitsprobleem oplossen, alleen krachtenbundeling kan het tekort wegwerken.

Dat er aan Nederlandstalige kant alvast niet meer gekampeerd hoeft te worden, is iets om trots op te zijn. De VGC zorgde voor een online aanmeldingssysteem. Het probleem in Brussel is dan ook eerder dat van de omgang met de voorrangsregels. Dat vereist overleg.

Jan Durnez geeft nog aan dat broers en zussen eerst komen, ongeacht hun thuistaal. Hij zou willen weten hoe groot de groep van leerlingen in het Franstalig onderwijs is, die thuis Frans noch Nederlands spreekt, en dat op de verschillende niveaus.

Koen Daniëls wijst erop dat de voorrangsregels niet verhinderen dat alle plaatsen die gereserveerd zijn voor het contingent voor bewezen Nederlandstaligen, maar daardoor niet ingevuld raken, ter beschikking staan van alle anderen. Er wordt dus niet gediscrimineerd, alleen voorrang verleend, zoals die ook bestaat voor ouders met bepaalde achtergrondcriteria.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) verwijst naar de cijfers en de monitoring waar de collega's van het Vlaams Parlement het over hadden. Zij benadrukt in dit verband dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over een cel beschikt die zich precies daarover buigt, en dit in het kader van perspective.brussels.

Die cel geeft regelmatig publicaties uit, met daarin verwerkt een update van zowel de Franstalige als Nederlandstalige schoolbevolking en overzichten van de programmatie van de onderwijsplaatsen. Deze publicaties, waaraan ook wordt meegeleverd door het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse, kunnen door iedereen worden geraadpleegd op de website van perspective.brussels (<http://perspective.brussels>).

Men kan dus vaststellen dat er de voorbije jaren heel wat vooruitgang werd geboekt om het antwoord te kunnen bieden op de demografische boom in Brussel, waarbij een en ander verliep in een perfecte samenwerking tussen Franstalige en Nederlandstalige Brusselaars.

Het eruit resulterende masterplan maakt het mogelijk te bepalen wie wat doet, en voor wie. Zo kon, met behulp van de Brusselse minister van Begroting Vanhengel, worden berekend in hoeveel plaatsen tegen 2025 moet worden voorzien, en dit zowel aan Franstalige als aan Nederlandstalige kant.

De volksvertegenwoordiger heeft het vervolgens over de kern, de precieze grondslag van het belangenconflict, met name de vraag waarom de Vlaamse Gemeenschap er nood aan heeft het voorrangspercentage op te drijven van 55 tot 65 procent en dit terwijl het probleem betrekking heeft op amper een tiental scholen. Dit probleem bestaat eveneens aan Franstalige kant. Een aantal scholen is erg gegeerd bij de ouders en men heeft er op de inschrijvingsdagen ook kampeertafelen meegemaakt.

Uit de uiteenzettingen van de Vlaamse collega's blijkt dat dit percentage van 55 percent in de meeste scholen niet wordt bereikt. Zal het verder optrekken van dit percentage tot 65 percent de situatie voor het Vlaamse onderwijs nu echt oplossen?

Het risico bestaat dat men uiteindelijk komt tot een concentratie van Nederlandstaligen in een klein aantal scholen en bijgevolg tot een daling van het aantal kinderen dat enkel Nederlands spreekt.

Dit kan op termijn tot andere problemen leiden van pedagogische aard.

Jan Peumans deelt mee dat op de vraag aan de Franse Gemeenschap naar cijfers over de gezinstaal van leerlingen, geen antwoord kwam. Hij stelt voor dat mevrouw Désir de door haar genoemde rapporten ter beschikking stelt.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) vraagt geen polemiek te ontketenen rond de communicatie van informatie. De volksvertegenwoordigers die hier vandaag aanwezig zijn, vertegenwoordigen de Franse Gemeenschapscommissie, die de procedure voor het belangenconflict in gang heeft gezet.

In het licht van het tekort aan plaatsen, van de demografische boom en van de opmaak van een masterplan, stuk voor stuk onderwerpen die in het licht van dit dossier uitgebreid aan bod komen en zullen blijven komen, is de afvaardiging van de Franse Gemeenschapscommissie van oordeel dat het, op grond van wat op deze vergadering is gezegd, constructief zou zijn becijferde informatie uit te wisselen, ook al is een deel van die informatie sowieso gemakkelijk terug te vinden, bijvoorbeeld op de website van perspective.brussels. Die informatie kan ook worden gehaald uit de becijferde prognoses van de Franse Gemeenschap.

De voorzitter wijst erop dat het uitwisselen van informatie constructief kan zijn in het licht van de voortzetting van de debatten.

Jo De Ro legt nogmaals uit wat het voorstel verandert: de frustratie van Nederlandstalige ouders die niet binnenraken in de school van hun keuze. In sommige Brusselse gemeenten is het aandeel van homogeen Nederlandstalige gezinnen hoger dan elders. Die verschillen bestaan en kunnen, in combinatie met de vrije schoolkeuze en de nabijheid, frustrerende gevolgen hebben. Hij bevestigt dat men het voorstel niet mag afschilderen als de absolute toekenning van 65 percent van de plaatsen aan Nederlandstaligen. Hij stelt bij wijze van voorbeeld de Nederlandstalige bewoning in het noordwesten, met Jette, Ganshoren en Sint-Agatha-Berchem, tegenover Watermaal-Bosvoorde.

Ook hij waardeert dat men cijfers in handen zou krijgen, in plaats van ze te moeten opzoeken. De jaarlijkse telling van het aantal leerlingen is alvast vereist door de Bijzondere Financieringswet. Naast de publiek beschikbare gegevens zijn er echter ook die ontbreken, zoals het door perspective.brussels bepleite kadaster van beschikbare plaatsen. Hun advies merkt ook op dat bijna alle bouwplannen van zowel de Vlaamse als de Franse Gemeenschap aso betreffen, hoewel het aanbod daarvan al relatief groot is. Tso- en bso-scholen in Vlaams-Brabant, waar het nu al drummen is, maken zich zorgen. Hij suggereert dat het Vlaams Parlement en de Franse Gemeenschapscommissie elkaar ondersteunen in hun druk op de inrichtende machten, mede in het licht van de arbeidsmarkt. Dat probleem is zorgwekkender dan het percentage van 55 of 65 percent.

Joris Poschet preciseert dat de voorrang niet naar homogeen Nederlandstalige gezinnen gaat. De definitie van Nederlandstalig is juist zeer ruim. Het volstaat bijvoorbeeld al om een bijkomende opleiding in het Nederlands gevolgd te hebben, om tot de Nederlandstalige voorrangsgroep te behoren, die op zich inderdaad al

secundair is ten opzichte van broers en zussen, terwijl in die laatste groep in de praktijk vaak kinderen zitten die thuis Frans noch Nederlands spreken.

Voor de partij van *Jo De Ro* is kleuterparticipatie al vier decennia essentieel, met het oog op emancipatie en vooruitgang. Onderwijs is de belangrijkste hefboom in de strijd tegen ongelijke kansen. In dat perspectief werd niet voor het getuigschrift basisonderwijs, maar voor negen jaar gekozen. De indieners willen immers een volledige schoolcarrière aanmoedigen. Dezelfde keuze wordt gemaakt in andere parlementaire initiatieven zoals in Welzijn, bijvoorbeeld bij de hervorming van de kinderbijslag, dit alles in afwachting van de federale verlaging van de leerplichtleeftijd. Hij wijst er in dit verband op dat 14 tot 15 percent van de Vlaamse werkingsmiddelen voor kleuteronderwijs gereserveerd is voor kinderen die scoren op achterstellingscriteria. Thuistaal niet-Nederlands is daar een van. In de plaats van maatregelen tegen anderstaligen te treffen, zoals sommigen suggereren, trekt Vlaanderen juist extra middelen uit.

De alternatieve keuze voor het criterium van de inschrijving in het lager onderwijs zou tot gevolg kunnen hebben dat ouders hun kinderen nog vlug inschrijven op het einde daarvan, om aanspraak te kunnen maken op voorrang bij de inschrijving in het secundair onderwijs. Dat wilden de indieners voorkomen.

*Julie de Groot*e (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) herinnert eraan, en wenst hierbij te reageren op uitspraken van Jan Peumans, dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie geen decretale bevoegdheid heeft in Brussel, en dit in tegenstelling tot de Franse Gemeenschapscommissie.

Persoonlijk wenst ze aan te kaarten – iets wat ze reeds vaker op andere plaatsen en bij andere gelegenheden heeft gedaan – of het al dan niet noodzakelijk is het Brusselse institutionele stelsel te wijzigen, en dit met name in het licht van de asymmetrie ervan.

Maar wat het debat van vandaag betreft, heeft de Franse Gemeenschapscommissie een belangenconflict ingeroepen omdat het daartoe gemachtigd is en dit als opportuun heeft aangemerkt.

De spreker stelt vast dat er inderdaad een hele reeks becijferde gegevens beschikbaar zijn, maar die beschikbaarheid geldt niet voor becijferde prognoses. Momenteel wordt de druk gelegd op het algemeen onderwijs. Maar wat met het kwalificatieonderwijs?

Het uitgangspunt van het voorstel van decreet van het Vlaams Parlement slaat op de inschrijving. Enkele volksvertegenwoordigers hebben uitdrukkelijk gewezen op de 'discretionaire bevoegdheid' van bepaalde directies, de reden waarom inschrijvingscriteria vastgelegd moeten worden.

Bovendien wordt diezelfde noodzakelijkheid nog tastbaarder in een wereld waarin de toegang tot het onderwijs algemener wordt.

De vraag die rijst met betrekking tot dit criterium, is die van de overgang van voorrang naar uitsluiting. Dit is iets wat op grond van cijfers dieper onderzocht moet worden. Zo is de vereiste om negen jaar basisonderwijs gevolgd te hebben om over te kunnen gaan naar secundair onderwijs, moeilijk te aanvaarden. De Brusselse bevolking – die de facto, en ongeacht de taal, met moeite een scholing van negen jaar kan voorleggen – is sowieso reeds een brozere doelgroep. Hier bovenop een voorrang opleggen, betekent bijgevolg een uitsluiting voor die kinderen.

Is die categorie van kinderen voldoende beschermd? Verdient zij niet net een extra duwtje in de rug? Om het antwoord op die vragen te kunnen geven en om dit debat

sereen te kunnen voeren, is het noodzakelijk om te beschikken over betrouwbare cijfers.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) herinnert eraan dat eenzelfde debat gevoerd werd in het Parlement van de Franse Gemeenschap rond de verlaging van de schoolleeftijd. Er werd toen afgestemd met de Vlaamse Gemeenschap om, zonder te raken aan de schoolleeftijd – wat een federale bevoegdheid is – via omwegen tot dezelfde resultaten te komen. Indien voor die omwegen wordt gekozen door de beide gemeenschappen, vanuit de redenering dat de verlaging van de schoolleeftijd een oplossing zou kunnen zijn, is het totaal absurd dat een meerderheid er niet in zou slagen zich te onttrekken aan het federale niveau om het opzet vooralsnog te verwezenlijken.

Iedereen is het erover eens dat het zowel vanuit sociaal als vanuit pedagogisch oogpunt noodzakelijk is kinderen vanaf 2,5 à 3 jaar naar school te sturen. Dat zou reeds voor een groot deel het probleem oplossen van het aanleren van de taal van het onderwijs, maar ook van de regels van de school, en dit vooral in het belang van de kansarmste gezinnen.

In de Franse Gemeenschap is er de zogenaamde 'encadrement différencié' (gedifferentieerde omkadering). Het gaat daarbij over bijkomende periodes vrijgemaakte (menselijke en financiële) middelen voor scholen die kinderen uit de meest kansarme gezinnen opvangen.

De spreker verklaart momenteel niet te beschikken over cijfers met betrekking tot het aantal allochtone kinderen dat in Franstalige scholen wordt opgevangen. De vraag rijst of dergelijke statistieken wel voorhanden zijn, rekening houdend met het feit dat de telling per wijk, en niet individueel per kind gebeurt.

Hoe dan ook, er worden aanzienlijke financiële middelen ingezet om alle verschillen weg te werken tussen de kinderen die genieten van een menselijke steun thuis en de andere kinderen.

Het betaamt niet het Franstalig onderwijs op vlak van kwaliteit aan te vallen. Immers, ook het Franstalig onderwijs levert heel goede leerlingen.

Het echte probleem, waarmee beide gemeenschappen te kampen hebben, is de al te grote kloof die er bestaat tussen leerlingen die heel goede resultaten voorleggen en de leerlingen die aan de kant worden gelaten.

In plaats van elkaar de zwartepiet door te schuiven, zou men beter stilstaan bij de vaststelling dat er heel wat gemeenschappelijke punten te detecteren zijn in de uitdagingen die men inzake onderwijs moet aanpakken. Beide partijen hebben er alle belang bij met elkaar in overleg te treden.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) voegt hieraan toe dat de cijfers met betrekking tot allochtone kinderen niet als dusdanig beschikbaar zijn. Wat wel heel nuttig kan zijn, zijn de beschikbare gegevens met betrekking tot de kinderen die het Frans niet machtig zijn, waaronder de zogenaamde 'primos-arrivants'. Dat zijn leerlingen die nog geen jaar in België woonachtig zijn en die door het DASPA (dispositif d'accueil et de scolarisation des élèves primos-arrivants) aan de zogenaamde 'classes passerelles', zeg maar overbruggingsklasjes, worden toegewezen. Die cijfers zullen zo snel mogelijk aan het Vlaams Parlement worden bezorgd.

Wat ook hier vandaag opnieuw duidelijk is gebleken, is dat de beide gemeenschappen dezelfde bekommernissen delen inzake onderwijs. Een sprekend voorbeeld

daarvan is de verlaging van de schoolleeftijd, iets wat evenwel een wijziging van de Grondwet vergt.

Bepaalde Vlaamse volksvertegenwoordigers lijken aan te geven dat zij hadden kunnen kiezen voor een termijn van zes jaar, in plaats van een termijn van negen jaar zoals opgenomen in voorliggend voorstel van decreet. Dit is een belangrijke uitspraak. Immers, zoals reeds eerder aangegeven, zijn het vaak de kinderen uit kansarme gezinnen die de weg naar het kleuteronderwijs niet vinden en die bijgevolg zelden aan die nieuw opgelegde termijn van negen jaar komen.

De spreker heeft er wel begrip voor dat kortere termijnen een aanzuigefect zouden kunnen hebben op Franstalige leerlingen uit het lager onderwijs. Kortere termijnen zetten voor hen de deur naar het Nederlandstalig secundair onderwijs wijder open.

Caroline Gennez betreurt de gebrekkige uitwisseling van beschikbare gegevens. Zij herhaalt haar pleidooi voor uniforme dataverzameling met het oog op objectieve taakverdeling. Zij suggereert dat de Franstaligen hun belangenconflict opschorten terwijl het Vlaams Parlement de Brusselse passages evacueert, zodat het nieuwe Inschrijvingsdecreet in de rest van Vlaanderen op de sporen gezet kan worden.

Koen Daniëls herinnert aan de vroegere verklaring op eer. Mensen bleken allerlei talen te spreken, die in de praktijk niet evident vast te stellen waren. De formulering in het voorstel kiest daarom voor rechtszekerheid. Ook als men cijfers wil vergelijken, moet men daarop letten. Gaat het over bewezen taalkennis of een verklaring op eer?

Jan Peumans stelt de uitwisseling van alle cijfergegevens voor.

Jo De Ro roept op tot vertrouwen in het Grondwettelijk Hof. Als het voornaamste argument potentiële discriminatie is, kan iedereen na de goedkeuring van het voorstel van decreet een klacht indienen. Zelf is hij, na de voorbereidende werkzaamheden en de laatste modelleringen ervan, overtuigd dat het Vlaams Parlement gelijk zal krijgen. Wie dat niet is, kan het Hof de toets laten uitvoeren.

Kris Van Dijck wil aanvullend een duidelijker zicht op hoe de kaarten liggen in de negentien Brusselse gemeenten wat het basisonderwijs betreft. Welke politieke engagementen bestaan daar om het Nederlandstalig onderwijs mee te ondersteunen? De spreker geeft Elsene als voorbeeld.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) wijst erop dat zij sinds kort schepen van Onderwijs is in Elsene. In de vorige zittingsperiode was er een principeakkoord om in Elsene een Nederlandstalige school basisonderwijs op te richten. Deze beslissing moet ten uitvoer worden gelegd in het kader van het akkoord dat de partners van de nieuwe meerderheid hebben ondertekend.

De volksvertegenwoordiger besluit dat de Franstalige partijen die de motie ondertekend hebben, daarbij enkel de intentie hadden de twee problematische bepalingen met betrekking tot Brussel aan te vechten.

Zij zijn van mening dat de gemakkelijkste oplossing erin zou bestaan beide bepalingen te schrappen. Daardoor zou het conflict van de baan zijn.

Men kan hier nu natuurlijk ook beslissen om het debat verder te zetten, in een volgende vergadering. Zij wijst er ook op, ook als juriste, dat zij erg gehecht is aan de naleving van de rechtspraak. Daarom kan ze ten volle begrip opbrengen voor het voorstel om deze zaak aanhangig te maken bij het Grondwettelijk Hof.

Er wordt in deze aangelegenheid een vorm van discriminatie aangebracht, waarbij verwezen wordt naar het uitdrukkelijk advies van de Raad van State die het herhaaldelijk heeft over 'miskeningen van de federale loyauteit'.

Een oplossing kan erin bestaan naar het Grondwettelijk Hof te stappen en de rechtspraak van dit bijzonder rechtscollege af te wachten. Het spreekt vanzelf dat de Franse Gemeenschapscommissie zich bij de beslissing van het Grondwettelijk Hof zal neerleggen.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) is van oordeel dat een tweede vergadering, waarop becijferde, geüpdatete en door officiële instanties verstrekte gegevens worden voorgelegd en gezamenlijk besproken, volstrekt zinvol is.

De spreker benadrukt dat het niet de bedoeling was van Caroline Désir om voor te stellen het decreet toe te passen, behalve dan voor Brussel. Zij wou er enkel aan herinneren dat in het verleden, in het kader van andere belangenconflicten, aangevochten bepalingen werden geschrapt precies om toe te laten dat het decreet op het volledige territoriale toepassingsgebied ervan zou kunnen gelden.

Jan Peumans sluit de vergadering.

II. Overleg 23 januari 2019

Jan Durnez opent de vergadering.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) wijst er vooraf op dat Barbara Trachte, Caroline Persoons en Viviane Teitelbaum hier vandaag vervangen worden door, respectievelijk, Alain Maron (Ecolo), Joëlle Maison (DéFI) en David Weytsman (MR).

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) ziet geen noodzaak om het debat van meet af aan te herbeginnen. De spreker onthoudt uit haar gesprek met de heer Jo De Ro dat het in de vorige vergadering aangehaalde probleem zich slechts voor een tiental scholen stelt, scholen waar heel wat ouders hun kinderen willen inschrijven, maar waar er te weinig beschikbare plaatsen zijn.

Daarom moet de volgende vraag worden gesteld: waarom is het vorige systeem (namelijk dat het LOP in bepaalde, welomschreven gevallen het percentage van 55 percent kan optrekken), dat groen licht had gekregen van het Grondwettelijk Hof, niet toereikend voor die scholen, ook vanuit de wetenschap dat enkele Brusselse scholen sowieso enorm gegeerd zijn en zullen blijven, ongeacht het feit of het percentage al dan niet wordt opgetrokken?

Met andere woorden: waarom moet de voorrangregeling veranderd worden? Die regeling biedt namelijk geen oplossing voor het werkelijke probleem omdat, zelfs bij een verhoging van het percentage, zij de frustratie van de ouders niet zal wegwerken. Die frustratie is immers in de eerste plaats een subjectief aanvoelen.

Moeten we met zijn allen niet even stilstaan bij de vraag of de maatregel uiteindelijk niet veeleer een symbolisch en vanuit de politiek geïnspireerd karakter heeft, dat wel tot heel wat negatieve gevolgen kan leiden voor die Nederlandstalige scholen die minder in trek zijn en waar het percentage kinderen uit homogeen Nederlandstalige gezinnen zal verminderen, los van het reeds uitvoerig aangehaalde probleem van de anderstalige kinderen?

Vervolgens wenst de spreker even stil te staan bij een rapport van de Vlaamse Gemeenschapscommissie met betrekking tot de evolutie van de schoolbevolking in

het Nederlandstalig onderwijs in Brussel sinds 1980. Uit dat rapport blijkt dat het Nederlandstalig onderwijs instaat voor de opvang van een aanzienlijk aandeel van de kinderen die thuis Nederlands noch Frans spreken (meer dan 30 percent), waardoor die groep van kinderen zelfs groter geworden is dan de groep van Franstalige leerlingen. Deze cijfers zijn, in het licht van de bepalingen uit voorliggend gewraakt voorstel van decreet, bijzonder verontrustend. Het lijdt immers geen twijfel dat die bepalingen een negatieve weerslag zullen hebben op de anderstalige kinderen.

Stel dat de Franse Gemeenschap van haar kant ook zo'n maatregel zou nemen, dan zou deze tot gevolg hebben dat heel wat kinderen niet meer naar school zouden kunnen gaan en dat ons land niet langer in staat zou zijn onderwijs aan te bieden aan een deel van de bevolking en dus niet langer in staat zou zijn tegemoet te komen aan de schoolplicht voor die groep.

In de debatten die gevoerd werden in de schoot van de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft Brussels minister Vanhengel erop gewezen dat het probleem niet zozeer lag bij de inschrijving of bij de voorrangregels, dan wel bij de opvangcapaciteit en bij de opvang van anderstaligen, een probleem dat zowel aan Franstalige als aan Nederlandstalige kant vast te stellen is.

Beide gemeenschappen doen elk hun deel van het werk, wat mag blijken uit de toch wel grote plannen om bijkomende plaatsen in het onderwijs te creëren.

Volgens *Joris Poschet* is men het erover eens dat capaciteitsverhoging de kern van de oplossing uitmaakt en dat de bevoegde instellingen hun verantwoordelijkheid nemen, behalve sommige Brusselse gemeenten op het vlak van Nederlandstalig onderwijs. Zo zijn er in Watermaal-Bosvoorde zeven Franstalige en nul Nederlandstalige lagere scholen.

Hij legt nogmaals uit dat het voorstel van decreet geen uitsluiting organiseert. De voorrangregel doet geen enkele plaats verdwijnen. De capaciteit wordt er niet door verminderd, en dat zou evenmin het geval zijn mocht de Franse Gemeenschap een soortgelijke regel invoeren. De redenering dat, als gevolg van een voorrangregeling, scholieren zonder school achterblijven, klopt niet. Het gaat om rangschikking, niet om uitsluiting.

Verder begrijpt hij niet hoe mevrouw Désir tegelijk kan beweren dat het voorstel een symbolische daad is met weinig effect, én een regeling met groot effect op de taalkundige samenstelling van de schoolpopulatie. Kan zij die contradictie verklaren?

Jo De Ro erkent dat ook met de bestaande wetgeving het percentage van 55 percent kan verhoogd worden. Het klopt dat de lokale overlegplatforms, die over een zeer grote autonomie beschikken, geen gebruikgemaakt hebben van die mogelijkheid. Dat heeft evenwel niet verhinderd dat het Vlaams Parlement vragen kreeg voorgelegd, waarop het een politiek antwoord heeft gegeven, dat, zo bevestigt ook hij, het aantal plaatsen niet in gedrang brengt. Dat neemt integendeel elk jaar toe. Het effect dat door de meerderheid in het parlement is gewenst, is alleen dat een aantal ouders in een beperkt aantal scholen wel terechtkunnen in de Nederlandstalige school van hun keuze en in hun nabijheid. De huidige mobiliteit maakt dat de afstand van 6 km tussen Jette en Schaarbeek veel groter is geworden.

Verder kan alleen het Grondwettelijk Hof beoordelen of de overgang van 55 percent met mogelijke uitbreiding, naar 65 percent, discriminerend is. Tot slot wijst hij nogmaals op de veel grotere uitdagingen die blijken uit de pas voorgestelde, tweede capaciteitsmonitor leerplichtonderwijs van VUB en KU Leuven, en uit het eerder genoemde rapport van *perspective.brussels*, met name de nood aan toekomstgerichte plaatsen in tso en bso.

Jan Durnez merkt op dat beide onderzoeksteams een aantal wetenschappers delen, zoals professor Surkyn, wat gunstig is voor de eerder bepleite uniforme meting.

Kris Van Dijck heeft begrip voor de bezorgdheid van de Franstaligen over de capaciteit in Brussel. Hij verzekert dat de Vlaamse Gemeenschap haar verantwoordelijkheid wil blijven nemen, ook ten aanzien van de grote groep anderstaligen. Daarnaast is evenwel ook constructieve samenwerking tussen de gemeenschappen nodig. Vroeger liep de uitwisseling van informatie niet altijd naar behoren, maar thans is het tijd voor overleg over de uitdagingen, de bevolkingsevolutie en de initiatieven die nodig zijn in de verschillende richtingen. Hij bevestigt het schromelijke tekort aan tso en bso. Een en ander moet resulteren in afspraken over wie wat doet volgens welke parameters. Zijn fractie is alvast bereid. Doel moet zijn dat er capaciteit is voor iedereen, ongeacht de afkomst en met keuze voor de ouders tussen Nederlandstalig en Franstalig.

De spreker vult zijn percentages van vorige week over de investeringen aan met de leerlingenaantallen, waarvan het Nederlandstalig onderwijs in het basisonderwijs 23 percent opvangt, en in het secundair onderwijs 20 percent, wat in verhouding tot de politieke vertegenwoordiging serieuze aandelen zijn. Hoe dan ook moeten de gewenste afspraken gebaseerd zijn op degelijke monitoring. Tot slot onderstreept hij nogmaals dat voorrang geen uitsluiting is. Van hem mag de Franse Gemeenschap soortgelijke regels hanteren. Hij nodigt de Franstalige partijen meteen uit om ook op lokaal niveau het initiatief te nemen tot de inrichting van Nederlandstalig onderwijs, waarbij hij wijst op de open-endfinanciering door Vlaanderen.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) meent dat de volksvertegenwoordigers van de Vlaamse delegatie toch moeilijk kunnen beweren dat de gewraakte bepalingen geen enkel effect zullen hebben. Eén onweerlegbaar effect ervan is dat ze sowieso alvast in bepaalde scholen een gewijzigde schoolbevolking zullen teweegbrengen, waardoor het uiteindelijke doel van die bepalingen bereikt zou worden.

Toegegeven, het totale aantal plaatsen wijzigt niet, maar die bepalingen zullen wel wijzigingen aanbrengen in de mogelijkheden van toegang tot het onderwijs in de meest gegeerde scholen voor zij die niet kunnen aantonen dat één van beide ouders het Nederlands beheerst. In die zin is de discriminatie die door die bepalingen wordt teweeggebracht eerder sociaaleconomisch dan communautair te noemen.

Eén van de belangrijkste gevolgen van die bepalingen is ook dat, nog meer dan vroeger, de opvang van anderstalige kinderen op de schouders van de Franse Gemeenschap zal komen te liggen. Daarbij speelt de theorie van de communicerende vaten: indien aan bepaalde leerlingen de toegang tot het Nederlandstalig onderwijs ontzegd wordt, dan kunnen ze niet anders dan aankloppen bij het Franstalig onderwijs.

Indien de Vlaamse Gemeenschap het voorrangsperscentage optrekt om een oplossing te bieden voor de problemen in bepaalde scholen, waaronder het Sint-Jan Berchmanscollege in Brussel of het Koninklijk Atheneum van Etterbeek, dan zal dat in die scholen leiden tot een stijging van leerlingen die het Nederlands (beter) machtig zijn. Het gevolg hiervan is dan weer dat in de Nederlandstalige scholen die minder in trek zijn, er minder van die leerlingen zullen zijn, met alle gevolgen van dien. Ook hier geldt de theorie van de communicerende vaten.

Als we de evolutie van de schoolbevolking bekijken en prognoses maken voor het creëren van plaatsen, dan blijkt bovendien een tekort aan plaatsen in de technische scholen en in het beroepsonderwijs. Uit de samenvattende nota van het gewestelijk expertisecentrum perspective.brussels blijkt dat de uitdagingen vervat

in de prognoses duidelijk verwoord en uitgewerkt zijn en dat het mogelijk is die te verwezenlijken, maar dat niet langer getalmd mag worden.

De projecten die thans lopen, moeten dus binnen de afgesproken termijnen gerealiseerd worden. Gebeurt dit niet, dan zal de opvangcapaciteit nog zwaarder onder druk komen te staan. Nu al zijn tekorten vast te stellen in bepaalde segmenten van het secundair onderwijs, met name in het vakgericht onderwijs.

Met die uitdagingen voor ogen moeten we ons afvragen wie wat doet, en hoe. Overleg tussen beide gemeenschappen is hierin absoluut noodzakelijk.

Caroline Gennez herinnert aan de essentie van het nieuwe Inschrijvingsdecreet: maximale transparantie voor de ouders, het vermijden van kampeertoestanden en de garantie van een plek op school voor ieder kind. In Brussel vereist dat laatste samenwerking en gegevensuitwisseling tussen de gemeenschappen. Zij hoopt dat het belangenconflict resulteert in transparantie op het vlak van de registratie van kandidaat-leerlingen. Verder bepleit zij nogmaals een oplossing voor de inwerkingtreding van het Inschrijvingsdecreet. Voor haar fractie zijn de uniforme inschrijvingsdatum, de centrale aanmelding en de garantie voor de sociale mix uit het voorstel immers belangrijk. Concreet stelt zij voor de twee artikelen over Brussel uit het voorstel te halen en roept zij de Franstaligen op hun belangenconflict op te schorten. Voortdoen en wachten op het Grondwettelijk Hof zal immers tot gevolg hebben dat de verbeterde inschrijvingsregeling er niet komt voor het volgende schooljaar.

Jo De Ro blijft erbij dat het Grondwettelijk Hof moet oordelen over discriminatie. Dat is gebleken bij eerdere decreten. Mensen die hun belangen geschaad zagen, deden er een beroep op. De arresten zijn publiek. Niemand sprak hem op dat punt tegen tijdens de vorige vergadering. Hij wijst erop dat de Raad van State tijdens zijn 45 dagen durende onderzoek geen prejudicieel advies heeft gevraagd aan het Hof. De Raad formuleerde wel vragen en gaf de opdracht die tijdens de bespreking van het voorstel van decreet te beantwoorden. Dat is gebeurd. Men kan het daarmee oneens zijn of de antwoorden onvoldoende vinden, maar ze zijn uitgebreid gegeven en gaven ook aanleiding tot amendering. Als de COCOF zijn belangenconflict beëindigt, kan over het voorstel gestemd worden, en iedereen die zich in zijn rechten aangetast voelt, kan dan naar het Grondwettelijk Hof stappen.

Ondertussen kan met het verzamelde materiaal het werk voortgezet worden, wat trouwens al aan de gang is. Het lid verwijst naar de recente regeringsbeslissing om een derde van de extra capaciteitsmiddelen (150 miljoen euro) in te zetten in Vlaams-Brabant en Brussel, die ook op het vlak van Nederlandstalig onderwijs communicerende vaten vormen. Dat is zeer veel. Nieuw daarbij is de nadrukkelijke aanbeveling bij de creatie van plaatsen in het secundair onderwijs rekening te houden met het onderaanbod in tso en bso, en met het aantrekkelijker maken van minder populaire scholen. Het lid vraagt dan ook om het belangenconflict niet op te schorten maar te beëindigen.

Jan Durnez merkt op dat de inwerkingtreding hoe dan ook moet aangepast worden omdat het aan de gang zijnde belangenconflict de oorspronkelijke datum van schooljaar 2019-2020 reeds onmogelijk heeft gemaakt. Maar ook om die verlate procedure te kunnen starten, zal reeds in 2018 een streep moeten worden getrokken onder de behandeling.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) wijst op de vraag die werd geformuleerd door de Vlaamse delegatie die, zich goed bewust van het advies van de Raad van State, de wetgevingsprocedure wil voortzetten tot het decreet is aangenomen, al moet daarvoor uiteindelijk naar het Grondwettelijk Hof worden gestapt.

Zij kan ergens wel begrip opbrengen voor deze vraag, maar wijst erop dat die vraag het standpunt van de Franstalige delegatie ondermijnt. Door die vraag bij te treden, zou de delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie het verkeerde signaal geven dat er geen discriminatie in het spel is en zou zij het Vlaams Parlement groen licht geven hierin verder te gaan.

De spreker benadrukt de noodzaak voor beide delegaties – en a fortiori voor de beide gemeenschappen – om te blijven samenwerken in deze toch wel bijzonder gevoelige dossiers. Indien er alvast één gemeenschappelijk standpunt voortkomt uit de behandeling van dit belangenconflict, dan is het wel het besef van de noodzaak ten gronde over dit dossier in debat te treden.

In het verleden heeft de Vlaamse Gemeenschap beroep aangetekend tegen het creëren, door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, van plaatsen in scholen en kinderopvang. Via de Franse Gemeenschapscommissie moesten toen ingewikkelde mechanismes in het leven worden geroepen om het hoofd te kunnen bieden aan deze blokkering, ingeroepen op grond van de uitoefening van bevoegdheden.

In het dossier dat hier besproken wordt, gaat het echter niet om een bevoegdheidsconflict, maar wel om een belangenconflict met als inzet een gemeenschappelijk belang dat zich op Brussels grondgebied situeert. Er moet dienaangaande worden vastgesteld dat door beide partijen reeds aanzienlijke inspanningen werden geleverd, waaruit weliswaar nog geen consensus gegroeid is.

De grond van het probleem met betrekking tot de voorrangregeling ligt in het afspreken van de criteria. Het is noodzakelijk daarover overeenstemming te bereiken, wat nu niet het geval is. Die criteria zelf verschillen van gemeenschap tot gemeenschap: van Nederlandstalige kant ligt de nadruk op talenkennis, van Fransstalige kant ligt de nadruk op de ligging (achtergestelde wijk).

Men moet zich volgens de spreker goed over dit dossier bezinnen en daarbij de volgende vraag stellen: welk mechanisme kan in het leven geroepen worden om die bezinning samen te voeren? Het is inderdaad zo dat perspective.brussels analyses ter beschikking heeft gesteld, waaronder analyses over wat inzake onderwijs gebeurt op gemeentelijk vlak, maar het ontbreekt daarbij aan een 'politieke' analyse die het ontstaan van het conflict kadert.

De spreker wenst vervolgens stil te staan bij de voorrangscriteria. Zij benadrukt niet alleen dat het percentage verhoogd werd van 55 naar 65 percent (en zelfs tot 80 percent in bepaalde gevallen), maar ook dat voorafgaand negen jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd moet zijn om tot het Nederlandstalig secundair onderwijs toegelaten te kunnen worden. Dat betekent een uitsluiting voor 3 percent van de bovengenoemde schoolbevolking. Dit blijkt althans uit het document van de Franse Gemeenschap dat door de delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie ter beschikking werd gesteld.

Mocht een dergelijk criterium worden aangenomen door de Franse Gemeenschap, dan zou dit de facto de doelgroep uitsluiten waarvan net de integratie in het onderwijs wordt beoogd. Julie de Groote wijst erop dat het hier gaat om 3 percent van de schoolplichtige bevolking.

Jo De Ro begrijpt dat zij de 3 percent bedoelt die niet is ingeschreven op de leeftijd van 2,5 jaar. Welnu, die groep behoudt zijn toegang tot het Nederlandstalig onderwijs, zij het zonder voorrang. In heel veel scholen behouden zij dezelfde kans als andere kinderen. In 10 tot 15 van de 117 basisscholen wordt de voorrang voor de kinderen van wie thuis minstens een ouder Nederlands spreekt, weliswaar opgetrokken, maar de kinderen uit de genoemde groep hebben daar nu evenmin voorrang. Aan dat principe verandert niets.

Geen enkele van beide partijen, noch het parlement dat het voorstel behandelt, noch het parlement dat een belangenconflict indient, ziet zijn positie verzwakken door het voor te leggen aan het Grondwettelijk Hof, argumenteert hij nogmaals. De bevoegdheid om over discriminatie te oordelen, komt immers aan die instelling toe. Beide parlementen zijn het er bovendien over eens dat er ondanks de geleverde inspanningen nog veel werk is op onderwijsvlak en dat ook de lokale overheden en de inrichtende machten hun rol te spelen hebben om te bouwen wat werkelijk nodig is. Er kunnen vandaag dus conclusies getrokken worden die de positie van niemand verzwakken, concludeert hij.

Joëlle Maison (Franse Gemeenschapscommissie) heeft het voorlopige verslag van de vorige vergadering aandachtig gelezen en daardoor een beter inzicht verworven in de verzuchtingen en bekommernissen van beide gemeenschappen.

Zij wenst te beklemtonen dat het geenszins de bedoeling was of is van de Franse Gemeenschapscommissie om de autonomie van Vlaanderen terug te schroeven of om zich, a fortiori, te mengen in het inschrijvingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap.

Iedereen weet dat het Inschrijvingsdecreet van de Franse Gemeenschap heel wat teweeggebracht heeft. De Franse Gemeenschap was in die zin een voorloper, want het decreet dateert al van 2006. Door dat decreet kon in de Franse Gemeenschap komaf worden gemaakt met kampeertoestanden op de stoep van scholen.

Beide delegaties hebben onderling cijfermateriaal uitgewisseld en zijn uitvoerig in dialoog getreden. Er bestaan trouwens reeds overlegplatformen die hun werk doen.

Wat nu moet gebeuren, is blijk geven van een zeker pragmatisme. Het Vlaams Parlement heeft een voorstel van decreet aangenomen waartegen de Franse Gemeenschapscommissie haar voorbehoud heeft uitgesproken, een voorbehoud dat betrekking heeft op twee bepalingen uit het betreffende voorstel. De autonomie van de Vlaamse Gemeenschap om haar inschrijvingsstelsel te regelen, staat hier dus niet ter discussie.

Het Vlaams Parlement wil het inschrijvingsstelsel verder reguleren en doet daarbij een beroep op die beide bepalingen.

De Franse Gemeenschapscommissie is van oordeel dat de federale loyauteit hierdoor in het gedrang komt en heeft daarom unaniem het belangenconflict aangenomen. De gewraakte bepalingen leiden tot het creëren van een subnationaliteit omwille van dat percentage van 15 procent kinderen die al dan niet voorafgaandelijk negen jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd hebben. Daarnaast is de verhoging van 55 naar 65 procent disproportioneel, ja zelfs discriminerend ten aanzien van de kinderen waarvan geen van beide ouders het Frans of het Nederlands machtig is.

We zitten dus in een impasse hoewel alle partijen het erover eens zijn dat het noodzakelijk is de dialoog verder te zetten, stelt de spreker. Helaas is elke partij nu nog overtuigd van het eigen gelijk.

Een eerste mogelijke oplossing is het schrappen van de twee bepalingen uit het voorstel van decreet die de kern van het probleem vormen.

Een tweede mogelijke oplossing zou er in kunnen bestaan de twee gewraakte bepalingen anticipatief voor te leggen aan het Grondwettelijk Hof. De vraag rijst of deze oplossing, die op zijn minst de verdienste heeft de uiteenlopende belangen te verzoenen zonder daarom het belangenconflict op te heffen, wel technisch haalbaar is.

Men moet er zich bewust van zijn dat elke hier aanwezige delegatie een politieke verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van de gemeenschap die zij vertegenwoordigt. De oplossing die uiteindelijk gevonden wordt, moet een oplossing zijn waarbij geen enkele delegatie als verliezer of verzaker uit de bus mag komen.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) wijst erop dat het beroep bij het Grondwettelijk Hof door elke partij die er een belang bij heeft kan worden ingediend, maar enkel op basis van een aangenomen tekst.

De prejudiciële vraag kan evenwel enkel door een rechtbank, door een hof of door de Raad van State aan het Grondwettelijk Hof gesteld worden.

De Raad van State had dus het Grondwettelijk Hof kunnen vatten in het kader van een prejudiciële vraag, maar heeft geoordeeld dit niet te moeten doen. De tweede oplossing die werd voorgesteld, is dus juridisch gezien onbestaand.

Jo De Ro wijst nogmaals op het belangrijke signaal dat de Raad van State het niet nodig heeft geacht een prejudicieel advies over mogelijke discriminatie te vragen aan het Grondwettelijk Hof, tegen zijn eigen verwachting in.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) repliceert dat de Raad van State niet vaak een dergelijke prejudiciële vraag stelt over een wetsvoorstel, alleen al omdat daardoor de termijn verlengd wordt. Gewone rechters doen dat wel.

Jo De Ro erkent dat het uitzonderlijk is, maar het is wel mogelijk. Het voorstel splitsen, wil hij niet, want hij houdt vast aan het belangrijke principe van Lode Craeybeckx dat vorige keer is naar voren gebracht. Wel schuift hij de mogelijkheid naar voren de Raad van State om een nieuw advies te vragen over het inmiddels sterk geamendeerde voorstel. Daarbij kan men vermelden dat het zou geapprecieerd worden dat de Raad van zijn recht gebruikmaakt om het genoemde prejudiciële advies te vragen.

Kris Van Dijck kan zich daarin vinden. Hij wijst de COCOF nogmaals op het engagement van Vlaanderen om meer dan zijn politiek aandeel in het Brusselse onderwijs te blijven investeren. Verwijten over federale loyaliteit zijn niet op hun plaats in het licht van de reeds genoemde getallen, integendeel. Wat voorligt, heeft niets met discriminatie te maken. Alle jongeren zijn belangrijk. Vlaanderen sluit niemand uit, maar is het niet evident dat ouders die kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs voorrang krijgen om de onderwijsloopbaan van hun kinderen daarin af te werken?

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) herinnert eraan dat de motie betreffende een belangenconflict, aangenomen door de Franse Gemeenschapscommissie, haar grondslag vindt in het advies van de Raad van State die de inbreuk tegen de federale loyaliteit aan de kaak stelde. Het gaat hier dus niet zomaar om een punctuele interventie van de Franse Gemeenschapscommissie.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) benadrukt dat het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State bijzonder kritisch was ten aanzien van de twee gewraakte bepalingen. Het is precies dat advies dat voor de Franse Gemeenschapscommissie het argument vormde om het belangenconflict in te dienen.

De Raad van State heeft duidelijk om objectieve gegevens en maatstaven bij die beide bepalingen gevraagd. Het Vlaams Parlement heeft geoordeeld dat deze werden voorgelegd, maar is niet de enige die daarover moet oordelen. De Raad van State heeft geen prejudiciële vraag gesteld omdat zij eerst de volksvertegenwoordigers, met name de indieners van het voorstel van decreet, de kans wou geven de

voorgestelde maatregelen toe te lichten en te verantwoorden. Er moet ook worden opgemerkt dat de Raad van State maar zelden een prejudiciële vraag stelt.

Daarnaast drukt de spreker de wens uit dat de Vlaamse delegatie duidelijk verklaart dat de amendementen waarover zij het had, geen betrekking hebben op de twee gewraakte bepalingen. Dan spreekt het vanzelf dat het opnieuw aanvragen van het advies van de Raad van State het standpunt van de Raad niet zou veranderen.

Jo De Ro herhaalt zijn voorstel voor een nieuw advies en herinnert aan de eerdere keren waarop iets soortgelijks gebeurde bij belangrijke regelgeving. Men moet er dan wel kunnen op rekenen dat, ingeval het Grondwettelijk Hof geen discriminatie ziet, de normale procedure voortgezet kan worden.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) staat nog even stil bij de doelstelling die in 2023 zou moeten bereikt worden inzake scholenbouw en het creëren van plaatsen in het onderwijs. Vorig jaar diende 54,2 percent van de inspanning naar Brussel te gaan en 45,8 percent naar Wallonië, waarbij men dus een inhaalbeweging voor Brussel kan vaststellen.

Als we de geüpdatete monitoring bekijken, die dateert van oktober 2018, blijkt de te leveren inspanning op 33,6 percent te liggen in Brussel, en op 66,4 percent in Wallonië (lager en secundair onderwijs samen).

Met deze cijfers wordt een antwoord geboden aan Kris Van Dijck, die ten onrechte van mening was dat de door de Franstalige delegatie verstrekte gegevens enkel op Brussel betrekking hadden. Het betreft dus globale cijfers.

(Schorsing voor het inwinnen van juridisch advies)

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) herinnert aan het voorstel om een nieuw advies aan de Raad van State te vragen, ook al zou dit ertoe kunnen leiden dat de Raad een prejudiciële vraag stelt aan het Grondwettelijk Hof.

In het vademecum van de afdeling Wetgeving van de Raad van State lezen we echter: "Wanneer de afdeling Wetgeving al eerder een advies heeft gegeven over een vorige versie van een tekst, zal het advies in beginsel beperkt blijven tot de bepalingen die nieuw zijn. Bepalingen die enkel worden aangepast aan de opmerkingen van de afdeling Wetgeving moeten derhalve niet opnieuw voor advies voorgelegd worden."

Bijgevolg zou het goed kunnen dat de motivering die door het Vlaams Parlement werd aangebracht met betrekking tot de opmerkingen van de Raad van State ontoereikend is om een nieuw advies te kunnen aanvragen.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) is van oordeel dat men met de twee pistes die mevrouw Joëlle Maison heeft toegelicht, tot een conclusie van het debat kan komen. Ofwel is het Vlaams Parlement bereid de tekst van het voorstel van decreet uit te splitsen zodat de twee bepalingen waar de Franse Gemeenschapscommissie niet mee akkoord kan gaan, gescheiden worden van de andere inschrijvingsregels. De Franse Gemeenschapscommissie heeft reeds laten weten dat het niks te zeggen heeft over het inschrijvingsrecht in Vlaanderen, en dat het trouwens helemaal geen zin had om ook maar iets te zeggen met betrekking tot de door het Vlaams Parlement overwogen inschrijvingsprocedure. Integendeel, het gaat om een noodzakelijk iets.

In die zin zou het mogelijk zijn in twee versnellingen vooruitgang te boeken met betrekking tot de twee teksten die aldus zouden geredigeerd worden. Dit zou het

Vlaams Parlement bovendien in de mogelijkheid stellen geen afstand te moeten doen van de twee gewraakte bepalingen. De twee teksten zouden aldus hun eigen leven kunnen leiden.

Ofwel wordt de procedure van het belangenconflict voortgezet omdat, alles op de keper beschouwd, het hier gaat om het verdedigen van de Franstalige belangen ten aanzien van een tekst die als discriminerend wordt beschouwd.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) wijst erop dat de Franstalige delegatie niet voorstelt om de teksten te splitsen, maar wel om uit de bestaande tekst de twee gewraakte bepalingen te schrappen, waarbij men ze dan eventueel apart kan indienen.

Het gaat hier dus om een meer genuanceerde perceptie. Dat wil de spreker toch verduidelijken, want sommigen hebben hier de indruk gewekt als zou de Franse Gemeenschapscommissie de toepassing, in Brussel, van de tekst in zijn geheel willen blokkeren.

Joëlle Maison (Franse Gemeenschapscommissie) wijst op de symboolwaarde. Indien het Vlaams Parlement de tekst in zijn geheel intrekt en vervolgens twee nieuwe teksten indient – één tekst waarbij de inschrijvingsprocedure hernomen wordt en één tekst waarbij de twee gewraakte bepalingen hernomen worden – toont het aan dat het niet op zijn stappen terugkeert. De twee gewraakte bepalingen kunnen dan een nieuwe, eigen weg inslaan.

Maar politiek gezien is het meer opportuun voor het Vlaams Parlement te handelen zoals het nu doet. Zo toont het zijn pragmatisme, maar ook zijn wil om de twee gewraakte bepalingen aan te houden. Maar dan rijst de vraag wat het Grondwettelijk Hof hierover zal denken.

Uiteindelijk is de aanpak verschillend, waarbij elkeen wel in de mogelijkheid wordt gesteld bij zijn standpunt te blijven, en verder te gaan.

Jo De Ro houdt niet uit koppigheid vast aan de eenheid van het voorstel maar omdat daarover eerst informele en daarna ook formele afspraken zijn gemaakt binnen de meerderheid. Een aantal artikelen weghalen, ligt helemaal niet zo eenvoudig voor de leden uit Brussel noch voor een aantal geïnteresseerden van buiten Brussel. Daarom zoekt hij de geruststelling voor de COCOF eerder bij de enige instantie die daarop een antwoord kan geven: het Grondwettelijk Hof.

Als het zo is dat de Raad van State over de goedgekeurde artikelen geen nieuw advies wil geven, ook al waren er vragen die bij het eerste nog moesten beantwoord worden, ziet hij wel nog een andere formule: kleine modificaties aanbrengen aan de bewuste artikelen, zodat ze vatbaar worden voor advisering.

Men kan natuurlijk ook de lopende procedure blijven volgen, maar die leidt naar de Senaat en de vraag is of daar op dit moment voldoende wijsheid zit om eruit te raken. Hij herinnert eraan dat om die reden ook bij het Vivaquadossier ernaar werd gestreefd dat de belanghebbende partijen er zelf uitkwamen. Zijn fractie geeft ook in deze zaak de voorkeur aan dat scenario.

Kris Van Dijck vult aan dat het Vlaams Parlement altijd onderwijsdecreten schrijft voor de hele Vlaamse Gemeenschap. In het voorliggende voorstel van decreet worden er twee aangepast: dat over het basisonderwijs en dat over het secundair onderwijs. De inschrijving wordt in haar breedte behandeld.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) heeft er begrip voor dat het voor de Vlaamse delegatie niet gemakkelijk moet zijn om in te gaan op het eerste voor-

stel dat werd gedaan, namelijk het splitsen van de tekst. Het voorstel van decreet maakt immers deel uit van een akkoord dat tussen de fracties van de meerderheid werd gesloten. Het gaat hier dus om een keuze, ja zelfs om een vrijheid die gerespecteerd moet worden.

De twee gewraakte bepalingen hebben niet echt invloed op de uitvoerbaarheid van het voorstel van decreet betreffende de inschrijvingen. Daarom moet men, politiek gezien, ophouden met te beweren dat het de schuld is van de Franse Gemeenschapscommissie dat het Vlaamse inschrijvingsstelsel geblokkeerd wordt.

Om het debat van vandaag in alle duidelijkheid af te ronden: de bal ligt nu in het kamp van het Vlaams Parlement dat over de mogelijkheid beschikt zijn decreet te doen toepassen, zelfs zonder afstand te doen van de twee gewraakte bepalingen.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) merkt op dat een debat ten gronde werd gevoerd. De delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie betreurt enerzijds dat er geen tweede advies komt van de Raad van State dat zou kunnen leiden tot een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof en anderzijds dat er op dit ogenblik ook geen rechtstreekse toegang tot het Hof voorhanden is.

De Franse Gemeenschapscommissie blijft bij haar standpunt wat het discriminerende karakter van de twee gewraakte bepalingen betreft, en ook wat betreft de technische mogelijkheid om het voorstel van decreet te splitsen in twee aparte teksten die men dan gelijktijdig en in samenhang opnieuw zou kunnen indienen.

Deze suggestie, die reeds geformuleerd werd door Joëlle Maison, biedt aan de beide delegaties de mogelijkheid blijf te geven van de wil de inschrijvingsregeling in het Vlaamse onderwijs niet te blokkeren.

Jo De Ro heeft vragen bij dat juridisch advies. Volgens de diensten van het Vlaams Parlement is stukken uit het voorstel halen geen mogelijke oplossing in het kader van de lopende procedure, omdat het belangenconflict tegen het hele voorstel is ingeroepen. Blijkbaar zijn beide adviezen aan elkaar tegengesteld. Dat betekent in elk geval dat, zelfs als een meerderheid wordt gevonden voor het COCOF-voorstel, er geen zekerheid is dat het juridisch uitvoerbaar is.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) herinnert aan een recent belangenconflict waarbij een tekst wel degelijk werd gesplitst en later in twee aparte teksten werd heringediend. Het betrof een wetsontwerp van federaal minister Maggie De Block met een hele reeks sociaaleconomische maatregelen en dat een aantal bepalingen bevatte die voorzagen in een fiscale vrijstelling van 500 euro bij vrijwilligerswerk.

Daarop zette de Franse Gemeenschapscommissie een belangenconflict in gang en diende de minister haar wetsvoorstel inderdaad opnieuw in, in twee aparte voorstellen.

Koen Daniëls pleit voor een formeel juridisch advies, dat als stuk bij het dossier wordt gevoegd. Op grond van die duidelijk onderbouwde nota over wat kan en wat niet kan, kan dan beslist worden over de volgende stap.

Jan Durnez vat samen dat nog een bijeenkomst wordt georganiseerd om vast te stellen of op basis van de standpunten van de beide juridische diensten wel of niet nog beweging mogelijk is. Indien niet, wordt op dat moment deze fase van de procedure afgesloten.

Koen Daniëls treedt hem bij. Hij wil graag de adviezen lezen, evenals op welke artikelen en rechtspraak ze gebaseerd zijn.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) besluit ter afronding dat de juridische nota het licht moet werpen op de drie volgende vragen:

- Kan men dit dossier opnieuw aanhangig maken bij de Raad van State indien de gewraakte artikelen niet gewijzigd zijn, maar wel uitvoerig gemotiveerd?
- Kan men nu – in dit stadium – rechtstreeks naar het Grondwettelijk Hof stappen?
- Wat indien de twee samenhangende voorstellen op tafel zouden worden gelegd, namelijk enerzijds het voorstel 'inschrijvingen' in zijn geheel en anderzijds een voorstel met de twee gewraakte bepalingen? Zou deze oplossing het probleem van de baan helpen?

De spreker wijst op de wenselijkheid dat de beide diensten gezamenlijk aan één nota zouden werken om te vermijden dat men tot verschillende of tegenstrijdige inzichten zou komen.

Jan Durnez sluit de vergadering.

III. Overleg 6 februari 2019

Jan Peumans opent de vergadering. Hij herinnert eraan dat beide juridische diensten advies zouden verlenen over drie vraagstukken. Kan in de huidige fase van de procedure aan de Raad van State een advies worden gevraagd over een in de commissie goedgekeurd amendement? Kan in de huidige fase van de procedure het Grondwettelijk Hof gevat worden door een zaak ingeleid door de Franse Gemeenschapscommissie als belanghebbende partij? Is er een scenario mogelijk om het Hof een prejudiciële vraag te stellen? Wat zijn in de huidige fase van de procedure juridisch-technisch sluitende mogelijkheden om het voorstel van decreet te splitsen in twee, één met alle bepalingen met uitzondering van de twee door de COCOF gecontesteerde elementen, en één met enkel de laatstgenoemde?

Daarop stelt hij vast dat het juridisch advies van de Franstaligen gelijkaardig is aan dat van de Vlamingen. Een adviesaanvraag bij de Raad van State is onontvankelijk door de schorsing van de behandeling als gevolg van een aanhangig gemaakt belangenconflict, waarbij verwezen wordt naar arresten van de afdeling Wetgeving van de Algemene Vergadering. Op de tweede vraag luidt het antwoord dat geen prejudiciële vraag kan worden gesteld aan het Grondwettelijk Hof.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) herinnert eraan dat de juridische nota's, opgesteld door de respectievelijke juridische diensten van de beide parlementen, het resultaat zijn van de vindingrijkheid die in de vorige vergadering door de beide delegaties gezamenlijk werd ontwikkeld.

Zij is van mening dat het interessant zou zijn indien de voorzitter van het Vlaams Parlement en zijzelf dit zouden voorleggen aan de Conferentie van de voorzitters van de parlementaire assemblees om daar duidelijk te herinneren aan wat juridisch mogelijk is in elke stap van de procedure van het belangenconflict.

Uit het debat dat werd gevoerd, is duidelijk gebleken dat het in dit stadium van de procedure voor het Vlaams Parlement niet mogelijk is een amendement in te dienen met betrekking tot het aangevochten voorstel van decreet. Bijgevolg is het evenmin mogelijk aan de Raad van State te vragen een advies uit te brengen over dit amendement.

Wat een verwijzing naar of raadpleging van het Grondwettelijk Hof betreft, dient erop gewezen te worden dat een prejudiciële vraag uitsluitend voorbehouden is

voor hoven, rechtbanken en de Raad van State, die zich buigen over een geschil of een beroep dat reeds aanhangig is. Een beroep tot nietigverklaring kan enkel worden ingesteld ten aanzien van een norm die is aangenomen, bekrachtigd, afgekondigd en bekendgemaakt.

De mogelijkheid om het aangevochten voorstel in twee aparte voorstellen te splitsen, is inderdaad een mogelijkheid waarover het parlement waarvan het voorstel uitgaat, zelf beschikt.

Het zou nuttig kunnen zijn om al die juridische gegevens en aspecten te verwerken in het overzicht van alle etappes van de procedure van het belangenconflict en om een en ander in die zin voor te leggen aan Conferentie van de voorzitters van de parlementaire assemblees.

Jo De Ro treedt bij dat de vorige vergadering inventief was in haar zoektocht naar een omgangsvorm met de vrees van de COCOF voor de discriminerende gevolgen van het voorliggende voorstel van decreet. Nadat de juridische adviezen enkele deuren hebben gesloten, blijven twee mogelijkheden over. De eerste is de intrekking van het belangenconflict, gevolgd door de stemming over het voorstel van decreet. Daarna beschikt elke belanghebbende burger over de juridische mogelijkheid om naar het Grondwettelijk Hof te stappen. De tweede is de intrekking van het voorstel van decreet, waardoor het belangenconflict wordt opgeheven, gevolgd door de indiening van een soortgelijk voorstel, weze het gesplitst, gemodelleerd of iets anders.

Het tweede spoor komt exclusief het Vlaams Parlement toe. Het eerste kan vandaag verder besproken worden. Hij stelt dan ook expliciet de vraag: zijn de collega's van de COCOF bereid na de uitleg die hun de afgelopen weken werd gegeven, hun motie in te trekken, zodat over het voorstel van decreet kan gestemd worden? Na goedkeuring begint dan de periode te lopen waarin ouders, scholen of andere in hun rechten gekrenkte burgers naar het Grondwettelijk Hof kunnen stappen.

Caroline Désir (Franse Gemeenschapscommissie) is van oordeel dat de nota's die door de juridische diensten van de beide parlementen werden opgesteld, bijzonder duidelijk zijn met betrekking tot de mogelijkheid voor het Vlaams Parlement tot het herindienen van – ditmaal – twee afzonderlijke teksten, alsook tot een eventuele intrekking van de huidige tekst die vervolgens heringediend zou worden, maar dan wel zonder de twee gecontesteerde bepalingen.

Ook over de onmogelijkheid om de Raad van State of het Grondwettelijk Hof te vatten in deze fase van de procedure van het belangenconflict, lijkt men het eens te zijn.

Helaas moet worden vastgesteld dat geen akkoord kon worden bereikt om dit belangenconflict op te lossen. De delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie kan het belangenconflict dat zij heeft ingeroepen, niet zomaar laten varen. Dit belangenconflict is voor haar immers een middel om de Franstalige belangen in dit dossier te verdedigen. Vandaag kan hier enkel worden vastgesteld dat geen akkoord kon worden bereikt, ondanks de vindingrijkheid waarvan de twee delegaties in de vorige vergadering blijk hebben gegeven.

De delegatie van de Franse Gemeenschapscommissie kan het belangenconflict niet intrekken zonder dat enige garantie geboden wordt met betrekking tot de elementen die aan de grondslag ervan liggen.

Jo De Ro is een andere mening toegedaan. De intrekking van een motie betreffende een belangenconflict verzwakt noch verzwakt de positie van enige individu-

ele burger. Er zijn al verschillende procedures gevoerd voor het Grondwettelijk Hof zonder dat er ooit sprake was van een belangenconflict.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) wenst hieraan toe te voegen dat, indien de Franse Gemeenschapscommissie haar belangenconflict zou intrekken, dit haar positie in het licht van een bij het Grondwettelijk Hof ingediend beroep tot nietigverklaring zou verzwakken.

Jo De Ro blijft erbij dat volgens het Vlaams Parlement de individuele rechten van burgers behartigd kunnen worden door de procedure bij het Grondwettelijk Hof. Als de Franstaligen echter bij hun standpunt blijven, is het onvermijdelijk om over te gaan naar de volgende stap in de procedure: de Senaat.

Kris Van Dijck doet een ultieme oproep. De Bijzondere Wetgever heeft het systeem van belangenconflicten in het leven geroepen om de belangen van gemeenschappen en gewesten veilig te stellen. Tegelijk werd een Grondwettelijk Hof geïnstalleerd om daarover te waken.

Welnu, de COCOF denkt dat de belangen van de Franstaligen benadeeld zijn. Men riep een belangenconflict in, waarna werd samengezeten. In de afgelopen periode werden beider belangen duidelijk verwoord, evenals welke de intenties van de Vlaamse Gemeenschap zijn en welke die niet zijn. Het gesprek was constructief. De Vlaamse Gemeenschap verwoordde zijn ambities ten aanzien van het Brusselse onderwijs en reikte de hand om afspraken te maken over de verdeling van inspanningen ten gunste van de belangen van alle kinderen in Brussel, zowel op het vlak van kwantiteit als kwaliteit. Voor situaties als deze, waarin dergelijk gesprek tot een patstelling leidt, heeft de Bijzondere Wetgever het Grondwettelijk Hof ingesteld. Dat kan echter pas een uitspraak doen wanneer een decreet, wet of ordonnantie aangenomen is. De spreker is bereid zich naar de uitspraken van het Hof te schikken, maar dat moet wel eerst die kans krijgen.

Het alternatief is een welles-nietesverhaal zonder einde. Een en ander doet hem terugdenken aan de interpretatie van het decreet met betrekking tot het faciliteitenonderwijs. Ook toen ging het erom eindelijk een uitspraak te krijgen over de verdeling van rechten en plichten. Dergelijke duidelijkheid is ook hier waar men moet toe komen. Zij kan alleen bereikt worden door het voorstel van decreet aan te nemen, waarna het Grondwettelijk Hof zijn oordeel kan vellen indien sommigen zich daartoe geroepen voelen.

Jan Peumans stelt vast dat geen overeenstemming is bereikt. Hij zal de zaak aan de Senaat overmaken, die binnen de 30 dagen een gemotiveerd advies uitbrengt aan het Overlegcomité.

Julie de Grootte (voorzitter – Franse Gemeenschapscommissie) dankt de beide delegaties voor de kwaliteit van het debat dat tijdens de voorgaande vergaderingen werd gevoerd.

Jan PEUMANS,
voorzitter

Kris VAN DIJCK,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

aso	algemeen secundair onderwijs
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
bso	beroepssecundair onderwijs
COCOF	Commission Communautaire Française
GOK	gelijke onderwijskansen
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
LOP	lokaal overlegplatform
Selor	Selectie en Oriëntatie (selectiebureau van de federale overheid)
tso	technisch secundair onderwijs
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
VUB	Vrije Universiteit Brussel